

TEMATICKÉ OKRUHY K STÁTNÍ ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠCE

STUDIJNÍ PROGRAM: Anglický jazyk pro manažerskou praxi

FORMA STUDIA: Prezenční

AKADEMICKÝ ROK: 2022/2023

PŘEDMĚTY: Lingvistika, Kulturní studia a literatura, Ekonomie a management

LINGVISTIKA

1. English Language Development

Describe typical features of Old English, Middle English and Early Modern English periods. Compare native words vs. loanwords in English. Explain assimilation of loanwords function in English. Support by examples. State the main sources of new English vocabulary in individual periods.

2. Linguistic Theories of the 20th Century

Explain how the synchronic approach to linguistic studies differs from the diachronic one. Define European Structuralism and its typical features (Geneva school, Prague Linguistic Circle). Explain some of the main ideas and distinctions introduced by Ferdinand de Saussure that earned him the title of “father of modern linguistics.” Characterise American Structuralism and its main protagonists. Define the role of Noam Chomsky for modern American and world linguistics. Specify some basic arguments/hypotheses associated with his transformational-generative grammar.

3. Varieties of English

Explain the initialisms ENL, ESL and EFL. Name countries in which English is spoken as a native language (not necessarily their only one). For each country, explain how this came to be the case. Give examples of differences between Standard British and American English. Mention distinctions between accents, dialects and idiolects. Explain the origin, purpose and differences between Pidgins and Creoles. Discuss the position of English among world languages and its status as a Lingua Franca; explaining reasons for this phenomenon.

4. Time-Related Structure of English Lexicon

Define changes in word semantics from the historical perspective, and support by examples. Explain what figurative language is, name the main types of figures of speech, and support by examples. Name genres in which they frequently appear. Characterize archaisms/historisms/neologisms/nonce words and state where they appear and why.

5. Form of English Words

Specify the difference between a word and a lexeme. Describe units from which the words consist and characterize them in detail. Characterize typical word-formation processes in English; support by examples.

6. Words vs. Lexemes

Characterize types of meaning that can be identified in English expressions. Define and exemplify polysemantic words and homonyms. Specify other types of semantic relations among words. List various types of multiword expressions. Support by examples.

7. System of English Vowels and Consonants

Define cardinal vowels. Characterize monophthongs and diphthongs which can be recognized in English and describe their specific features. Describe basic differences between English and Czech vowels. Explain how vowels differ from consonants. Categorize consonants according to their place of articulation.

8. English Syllable

Describe syllable structure in English and how it differs from syllables in Czech. Explain what obligatory units appear in syllables and which other units may be present. Differentiate strong and weak syllables and state which phonemes may appear in the centre of each type. Clarify the structure of consonantal clusters in English syllables.

9. Suprasegmental Features of English

Define rhythm, its basic unit and its distribution in spoken language. Describe basic features of stress distribution in English words. Describe tone unit. Explain how intonation functions in English. Explain what meaning is conveyed when different tones are used.

10. Functional Styles of English

Outline the basic categorization and characteristics of styles in English. Give examples of genres in each style and describe their specific phonetic, morphological, lexical and syntactic features. Name, describe and exemplify the major types of expressive means and stylistic devices.

11. Parts of Speech

Explain why words are classified into parts of speech/word classes. Give examples of classifications based on (i) morphology (both derivational and inflectional), (ii) syntactic co-occurrence, (iii) pronunciation, (iv) semantic properties. In your answer, focus on diagnostics for nouns, verbs, and/or adjectives. List the types of phrases and describe their structure.

12. Nouns

Outline the morphology of nouns in English – both derivational and inflectional, i.e., case, number, animacy/gender. Then describe the internal structure of a NP. Discuss also semantics of nouns (e.g., proper vs. common, and abstract vs. concrete), and explain how such classifications are relevant for grammar.

13. Pronouns

Provide a classification of English pronouns, giving examples of each group. Define antecedent and show how antecedents can have different properties for each group of pronouns. Distinguish the notions of discourse anaphor and syntactic anaphor, and demonstrate this contrast in terms of the distinction between English personal and reflexive/reciprocal pronouns.

14. Verbs, Auxiliaries and Modals

Discuss the subcategories of lexical verbs, i.e., tense, aspect, voice, and mood. List English auxiliaries with their main functions. Discuss the semantic and morphosyntactic properties of English modals.

15. Clause Structure and Word Order

Explain the concept of semantic roles and sentence functions/members. Show the frequent correlations and standard exceptions between the two concepts. Discuss the standard word order in English. Explain fronting, and various types of inversions, as well as other alternatives to a standard word order, such as heavy constituent shift.

16. Subjects

Demonstrate in detail the function of subject in English. Describe frequent semantic roles associated with subjects, morphology related to subject (Subject Case and Agreement) and syntax (position and status in declarative, interrogative and imperative clausal patterns). Explain with examples the functions of English expletive subjects *there* and *it*.

17. Objects

Provide a definition of an English object. Describe frequent semantic roles associated with objects and their morphology (Object Case). Describe in detail the process of passivization, focusing on the distinction between active and passive structures. Discuss the main functions of the passive voice.

18. Predicate

Explain the concept of an operator (the first Modal/Auxiliary) and discuss its syntactic properties. Discuss the term subcategorization and classify verbs with respect to their valency/selection (transitive vs. intransitive).

19. Complex Sentence Analysis

What is a complex sentence in structural terms? How is a subordinate clause defined? Provide a classification of subordinate clauses in English, exemplifying each type of clause. Explain the difference between “finite” and “non-finite” clauses.

20. Discourse Analysis

Define the concepts of text, discourse and context. List standards of textuality. Discuss cohesion and coherence. Explain and illustrate intertextuality. Explain three aspects of context according to Halliday (field, tenor and mode) and illustrate them with an example.

21. The Language of Business

Characterize the language of business from a linguistic perspective. What are typical features of English business terms and how do they differ from Czech business terminology? Characterize business multiword expressions – collocations and idioms, their lexical structure, semantics and distribution. Name and exemplify defining features of a functional style of official documents in English and compare with respective Czech style.

KULTURNÍ STUDIA A LITERATURA

At the state exam, students must submit a reading list of primary sources from all literature and cultural studies courses they have taken (including on exchange programs), and they are expected to be ready to discuss the works on the reading list. The list must be divided into the individual courses taken by the student. Moreover, each question must be covered by at least one work (one novel or play, three short stories, or five poems); if the courses taken have not covered all the questions, the students are expected to amend their reading lists.

1. Old English and Middle English Literature

Identify the basic types of literature in the Old English period, both in English and other languages. Describe the genres and formal features of Old English and Middle English literature. Describe the transition to Middle English literature. Identify the most important authors and works of Old and Middle English literature and their current relevance for today.

2. Humanism and the Renaissance in English Literature

Define the terms *Humanism* and *Renaissance*. Identify the most important genres and forms; for each, give the most important representatives. What types of plays developed in the Middle English period and after? Comment on Elizabethan theatre in relation to the society of the time. Describe the works of William Shakespeare, both plays and poetry, in their historical context.

3. English Literature of the Seventeenth and Eighteenth Centuries

Identify the changes in the period based on the historical development of the country (e.g., Puritan Revolution). Explain the term *neoclassicism* and how / why neoclassicist literature differed from the previous period. Define the term *novel* and explain the early development of the form. Explain the term *gothic fiction*. Characterize Pre-Romanticism.

4. Nineteenth-Century British Literature

Explain the term *Romanticism* both in the historical context and literary context. Identify the features of Romantic poetry. Explain if Jane Austen can be called a Romantic writer or not; place her in the context of British literature. Describe the changes of Victorian society triggered by the Industrial Revolution. Briefly outline the development of Victorian prose, poetry and drama. Explain the terms *Aestheticism* and *Decadence*.

5. Twentieth-Century British Literature

Explain what modernism means; focus on the historical context of the movement as well as on formal features of modernist writing. Outline the development of poetry, drama, and fiction before World War II that is not modernist. Explain how totalitarian tendencies and World War II were reflected in British Literature. How were the new feelings and moods in post-World War II British society reflected in literature: Angry Young Men, Theatre of the Absurd, Theatre of Cruelty, etc? Explain the term Postmodernism and how it relates to Modernism.

6. Literature of Colonial America

Describe the beginnings of American literature, including Native American literature. Define the term *Puritanism* and explain why it was important for American literature. Identify the most important genres and forms and explain why these were so important.

7. Eighteenth-Century American Literature

Describe the streams of American literature in the first half of the 18th century. Outline the literature of the American Revolution. Explain who the Federalists were and their significance. Identify the most important genres throughout the period.

8. Nineteenth-Century American Literature

Describe the development of American literature at the beginning of the 19th century. What was the Transcendentalist Movement? Explain the term *American Renaissance* and list the most important representatives. Was Puritanism reflected in any way in 19th-century literature? Explain the influence of the Civil War and black chattel slavery on American literature. Explain the terms *realism* and *regionalism* and give the most important representatives and their works.

9. American Literature of the First Half of the Twentieth Century

Explain the terms *realism* and *naturalism* and give their most important representatives; take into consideration the reaction of the writers to social/political topics. Define the term *modernism* and explain its role in American literature. Comment on the consequences of World War I for American society and literature. What is the Lost Generation? What were the Roaring Twenties and how was the period reflected in literature? What is the Harlem Renaissance? Outline the reaction of American literature to World War II.

10. American Literature in Historical Perspective

Explain the role of drama in American culture. Outline the development of American Jewish literature. Define the features and outline the development of Southern literature and explain the roots of its tensions. Outline the development of African American literature. Comment on the importance of ethnic literatures in general.

11. History of the U.K.

Roman Britain, Anglo-Saxons, Norman Conquest, Medieval Period, Reformation and its Legacy, Civil War and Glorious Revolution, Formation of the U.K., British Empire, Industrial Revolution, the Victorian Era and the Age of Reform, the Great Depression, Rebuilding Britain after World War II, 7/7 and Beyond.

12. History of the U.S.A.

Pre-Columbian Era, Colonization, Early Republic, Age of Jackson, Civil War and Reconstruction, Gilded Age, Progressive Era, the Roaring 20s, the Great Depression, the Cold War, 9/11 and Beyond.

13. Politics

Compare and contrast the political systems of the U.S.A. and the U.K. What are the different branches of government and what purposes do they serve? What is a two-party system and how did it develop in the U.S.A? Explain the differences between Republicans and Democrats, Labour and Tories. How have the parties evolved over time? Describe the role of third parties in the U.S.A. Describe electoral systems in the U.K. and U.S.A. and their strengths and weaknesses. Brexit and Its Consequences.

14. Geography

Discuss the geography of both the U.S.A. and the U.K. How does geography affect the development of a country? What is environmental determinism and how does it influence history? Discuss the relationship between geography and culture.

15. Regionalism

What are the social, cultural, political and economic differences in different regions of the U.S.A. (North, South and West) and the United Kingdom (England, Wales, Scotland, and Northern Ireland)? Define the term “borderland” and give an example. Discuss the importance of the frontier in American development.

16. Colonization

Discuss English colonization throughout the world and its influences. Describe competing models of English colonization. In your opinion, was the colonization model a failure and why or why not? Compare and contrast the different European colonization efforts in North America. Explain the Quest for Empire and the White Man’s Burden.

17. Multiculturalism

Amerindians, African Americans, Hispanics, Immigration and Immigration Policies, Nativism, Racial and Ethnic Groups, Racism, Social Darwinism, Segregation, Assimilation, Integration, Jim Crow, Civil Rights and Civil Liberties in the U.K. and U.S., The Current Situation in the U.S.A. and U.K., The Concept of Identity.

18. Religion

Discuss the development and diversification of Christianity in the U.S.A. and U.K. What is separation of church and state and how does this concept apply to the U.K. and the U.S.A.? What does it mean to be Non-Protestant or even atheist in the United States? Discuss the First and Second Great Awakenings and how they influenced American development. Discuss Puritanism and its influence on American development.

19. Economics

From an economic perspective, compare and contrast the U.K. during the Victorian Era with the U.S.A. of the twentieth century. Slavery. Laissez-faire. Capitalism and Socialism. The Great Depression of the 1930s and 40s. From the Welfare State to Thatcherism and Blair’s New Britain - Major Policies. Reaganomics. The U.K. and the E.U. The Global Economic Crisis 2007-2012.

20. Foreign Policy

Compare and contrast British and American foreign policy in the nineteenth and twentieth centuries. Isolationism. Foreign Wars. The United States as a City upon a Hill. The Cold War and containment, the War on Terror and Beyond. U.K.–U.S. Special Relationship.

EKONOMIE A MANAGEMENT

1. Teorie chování spotřebitele

Potřeby člověka. Uspokojování potřeb. Náklady obětované příležitosti. Chování spotřebitele a racionalita. Teorie užitku – celkový a mezní užitek. Rozpočtové omezení spotřebitele. Zákon klesající poptávky. Tržní mechanismus. Poptávka a nabídka, utváření ceny. Faktory ovlivňující změny poptávky a nabídky.

2. Teorie výroby a trhy

Výrobní faktory. Náklady a příjmy firmy. Výrobní rozhodnutí firmy. Trh výrobních faktorů a jeho odlišnosti od trhu výrobků a služeb. Zákon rostoucí nabídky. Firma v podmínkách nedokonalé konkurence. Monopol. Oligopol. Monopolistická konkurence. Konkurence.

3. Tržní nerovnováha a tržní selhání

Tržní nerovnováha. Příčiny selhání trhů. Monopolní síla. Pozitivní a negativní externality. Veřejné a soukromé statky.

4. Měření národohospodářských výsledků

Makroekonomická analýza - magický čtyřúhelník. Hrubý domácí a národní produkt, národní důchod. Inlace. Nezaměstnanost. Dovozy, vývozy a platební bilance. Zahraniční obchod a protekcionismus. Absolutní a komparativní výhody. Phillipsova křivka. Okunův zákon.

5. Ekonomický růst a rozvoj

Agregátní poptávka a nabídka. Ekonomická rovnováha a zdroje poruch ekonomické rovnováhy. Ekonomický růst a rozvoj. Teorie hospodářského cyklu. Typy hospodářského cyklu. Teorie investičního multiplikátoru.

6. Fiskální politika

Definice a cíle fiskální politiky. Státní rozpočet a jeho charakteristika. Lafferova křivka. Nástroje fiskální politiky. Rozpočtový deficit, státní dluh. Restriktivní a expanzivní fiskální politika. Vestavěné stabilizátory.

7. Monetární politika

Podstata a cíle monetární politiky. Charakteristika peněz a bankovního systému. Základní činnosti centrální banky. Nástroje monetární politiky. Restriktivní a expanzivní monetární politika. Kvantitativní teorie peněz (rovnice směny).

8. Vznik a vývoj marketingu, základní pojmy

Definice a význam marketingu pro moderní korporaci. Základní podnikatelské koncepce související s vývojem marketingu. Strategické plánování. Proces segmentace a identifikace tržních segmentů. Model 4C. Konkurence a její význam pro korporaci i zákazníka.

9. Elementární marketingové analýzy, analýza trhů a kupní chování

Portfoliová analýza BCG. SWOT analýza. PESTE analýza. Porterův model pěti konkurenčních sil. Základní klasifikace a charakteristiky jednotlivých trhů z pohledu marketingu. Typy kupních situací. Kupní rozhodovací proces na spotřebitelském a průmyslovém trhu.

10. Marketingový mix

Marketingový mix a rozbor jeho jednotlivých proměnných. Základní charakteristika a klasifikace výrobku. Životní cyklus výrobku. Obal a jeho základní funkce. Cena a způsoby

stanovování ceny. Distribuce a její základní formy. Typy velkoobchodních a maloobchodních jednotek. Marketingová komunikace, propagace. Moderní trendy marketingové komunikace.

11. Proces marketingového výzkumu

Marketingový informační systém. Získávání informací o konkurenci. Fáze marketingového výzkumu. Klasifikace výzkumných dat a informací. Kvantitativní marketingový výzkum. Typy pozorování. Tvorba a struktura dotazníku. Kvalitativní marketingový výzkum. Typy interview.

12. Marketing služeb

Definice služeb. Vlastnosti služeb. Klasifikace služeb. Marketingový mix ve službách. Služba a její části. Způsob stanovování ceny ve službách. Distribuce služeb. Marketingová komunikace ve službách. Lidé (zaměstnanci) ve službách. Procesy ve službách. Materiální prostředí ve službách.

13. Úloha personálního řízení v systému řízení moderní korporace

Vývoj názorů na úlohu řízení lidských zdrojů v korporacích. Jednotlivé činnosti procesu řízení lidských zdrojů (HRM). Efektivní nasazení lidských zdrojů (HRE). Optimální rozvoj lidských zdrojů (HRD). Řízení lidských zdrojů v multinacionálních korporacích.

14. Procesy přijímání, rozmisťování, propouštění zaměstnanců a vytváření pracovních podmínek

Metody vyhledávání a výběru uchazečů o pracovní místo. Příjem a adaptace zaměstnanců. Popis pracovního místa, profesigram. Postup při propouštění zaměstnanců. Organizace práce. Ergonomické parametry pracovního procesu a podmínek na pracovišti. Ochrana zdraví a bezpečnost zaměstnanců při práci. Organizační kultura.

15. Hodnocení a motivace zaměstnanců

Význam a metody hodnocení zaměstnanců, hodnotící pohovor, využití výsledků pracovního hodnocení, odměňování zaměstnanců, systém korporátního vzdělávání včetně jeho plánování, metody vzdělávání zaměstnanců, motivace zaměstnanců, školy motivace, motivační programy, hmotná a nehmotná motivace.

16. Pracovně-právní vztahy

Pracovně-právní vztahy, pracovní poměr, pracovní smlouva, kolektivní smlouva, pracovní řád, postavení odborové organizace v pracovně-právních vztazích, zúčtování se zaměstnanci.

17. Funkce řízení a jejich uplatňování v organizacích

Základní funkce řízení – plánování, organizování a kontrola. Doplnkové funkce řízení – rozhodování, regulace a koordinace. Metody uplatňování jednotlivých funkcí řízení v současné praxi.

18. Komunikace a management

Druhy komunikace a jejich využití v řízení. Slovní, zraková a hlasová komunikace. Konflikty v komunikaci. Komunikace uvnitř i navenek firmy.

19. Self management a time management v práci manažera

Duševní hygiena a rozvoj základních psychických funkcí, odolnost vůči stresu, workoholismus a burn out, funkce self managementu a jejich uplatňování v manažerské praxi, principy a techniky efektivního time managementu.

20. Účetní výkazy

Výkaz zisku a ztráty, rozvaha, bilanční princip, princip podvojnosti, souvztažnosti a vedení účetnictví, účet, účetní zápisy.

21. Majetek podniku

Charakteristika a struktura dlouhodobého a oběžného majetku. Účetní zobrazení pořízení, vyřazení a odpisů. Oceňování majetku.

22. Finanční řízení podniku

Účel finančního řízení podniku. Zdroje financování dlouhodobého a oběžného majetku. Vztah mezi výnosností investice a rizikem. Hodnocení efektivnosti investičních projektů. Základní ukazatele finanční analýzy.

23. Náklady, výnosy, výsledek hospodaření

Charakteristika nákladů a výnosů, výsledek hospodaření, klasifikace nákladů, nákladové funkce, kalkulace nákladů a metody kalkulací, bod zvratu.

24. Podnik a podnikání

Definice podniku, založení a zrušení podniku, podnik jako předmět podnikového hospodářství, vymezení pojmu podnikové hospodářství, postavení podniku v národním hospodářství, právní formy podnikání, podnikatelský plán.